

Szerző: Rejka Erika

Értekezés címe: A kerámia terei

Mestermunka címe: Láncolatok

Témavezető: Fusz György DLA, Egyetemi tanár

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Doktori Iskola

Budapest, 2012. 09. 13

1. Egy tárgy megalkotása többről szól, mint a tér körbeburkolása.

A kerámiatárgyak létrejöttéhez szükségszerű az üreg létrehozása, de ez nem csak technológiailag meghatározott. A tárgyak térbeli formakialakítása többet tartalmaz, mint a bennük foglalt és az őket körbevevő tér, mivel a tárgyakhoz, az őket körbevevő különböző szereplők és ezek különböző kapcsolódásai miatt egyre nagyobb és átfogóbb jelentéstartalmak kapcsolódnak, melyek egyfajta rendszert alkotva veszik körbe a tárgyakat, s hatnak vissza rá.

A kerámiatárgyak élethosszuk miatt számos környezetben tudnak megjelenni, ami ugyanúgy befolyásolja jelentéseik rendszerét és sorrendiségét. A különböző részletek és tartalmak fontossági sorrendje az idő teltével folyamatosan változik, miközben ugyanúgy egy kor dokumentációi maradnak a tárgyak.

A tárgyak aktív cselekedet eredményei. Egymás mellé és alá rendelve a különböző térbeli formákat alkotjuk meg a tárgyakat. A mozgás nem idegen ettől a kifejezési eszköztől sem, mivel a kerámiatárgyak elkészültük folyamán és befejezésük után is tudnak formailag változni. Minden alkalmazott részlet alkalmas arra, hogy a tárgyat az eredeti elképzeléstől eltérő, szokatlan tartalmakkal töltsse meg.

2. A tárgyalakítás többről szól, mint a technológia

A sokszorosítás a nagy számban előállítható és reprodukálható minőséget és mennyiséget tudja biztosítani, amelyet ugyanúgy alkotói eszközként is fel lehet használni. A kerámiaalkotások azon tárgyak közé tartoznak, melyeknek kivitelezési technológiája, anyaga, és a készítés közben használt eszközök mind befolyással bírnak a tárgyak minőségére, és ebből következően az alkotás befogadására is. A tárgyak „emlékeznek”, a kivitelezés minden egyes fázisában érzékeny alanyként tudnak reagálni a rájuk ható külső behatásokra. Ez lehet véletlen rátalálás, de lehet tudatosan felhasznált és alkalmazott manipuláció, ami ugyanúgy befolyásolja a tárgy további sorsát.

A sokszorosítási technológiával készülő alkotások sorában a kerámia speciális helyzetben van. Képes átemelni formákat, de annak lényegét alapvetően megváltoztatja. Az anyagba történő átfordítás az eredetihez képest radikálisan más jelleget ad az eredeti formákhoz és azok tartalmához. Bár hasonló kérdéseket vett fel, mint az egyéb művészeti reprodukciók, de az anyagból és a technológiából eredő meghatározottság ugyanúgy érvényesül a későbbiek során.

3. A befogadás túlmutat az alkotói indíttatáson

Az alkotások tartalmi mindig egy nagyobb egész részeként befolyásoltak. A kultúra befolyásoló szerepe, a különböző körülmények és helyszínek hatásai és változásai, a befogadó személyiségének változékonysága, az érzelmek és élmények és a tárgyakhoz kapcsolódó emlékek sorrendisége változik az idő elteltével, s ez kihat a későbbiekre is.

Az első találkozást követő alkalmak során eltelt idő, a már megtapasztalt és megtanult információk rendszert alkotnak, melynek részei folyamatosan változnak és sorrendiségük is. Ezeken keresztül fogalmazódik meg az egyéni jelentés, s ez minden egyes alkalommal más és más eredményt-élményt szülhet a befogadóban, gyakran teljesen más tartalomként, mint azt az alkotói eredetileg eltervezte.